

WWW.DEVINCAN.SK

DEVÍNČAN

Noviny pre obyvateľov Devína • zdarma • február 2013 • 2/2013 • Ročník XI

Ľadové medvede v Devíne

čítajte na str. 4

Rozprávanie našej jubilatky

čítajte na str. 5

Winnetou v Devíne

čítajte na str. 8

Oči na stopkách

...sú v dnešnej uponáhľanej dobe vari najdôležitejším orgánom na prežitie. Platí to všade. V bežnom živote každého z nás, v práci, v spoločnosti – kamkoľvek sa pohnete, treba sa vedieť zorientovať a treba byť v obraze. Doba, ktorú žijeme, je akási zvláštna. Hektická, plná zásadných zmien a meniacich sa zásad. Zlato nahradili rôzne pozlátká a cenu zlata majú informácie! Paradoxne sa na nás valia zo všetkých kútov, spravidla zdarma a akože „nezištné“, často si ich ani neprečítame či neuvedomíme, a ich skutočnú hodnotu zistíme, až keď sadneme na lep dáckemu podvodníkovi alebo keď našej i tak poloprázdnej peňaženke vyrazí dych dáka ďalšia úžasná novela zákona z dielne rovnako „našich“ zákonodarcov, alebo nová kauza, alebo... Príkladov, čo všetko môže nepozornosť zapríčiniť je okolo nás neúrekom. Iné to nie je ani v samospráve. Obec by mala byť pre každého svojho obyvateľa akousi najbližšou rodinou, ktorej náruč mu za jeho dane zabezpečí poriadok, bezpečnosť, vzdelávanie, zdravotnú starostlivosť, kultúru, šport, zdravé životné prostredie – skrátka možnosť slušne existovať. Málokto však má prehľad, ako to v praxi skutočne vyzerá. Samospráva je akousi nárazníkovou zónou medzi štátom a občanom. V poslednej dobe štát s obľubou hádže na plecía obcí plnenie všakovakých úloh, šarmantne bez prídely potrebných peňazí, avšak rozhodovacie právomoci si ponecháva. V Bratislave ku tomuto zmätku ešte prispieva delenie úloh medzi mesto a mestské časti, a situáciu v Devíne navyše komplikuje zatiaľ bezvýhodná nútená správa. Bežne to potom vyzerá tak, že keď navála snehu ako naposledy, nadávky si zlznú najbližší starostovia, občas ľudia hromžia na mesto, ale to, že by si niektoré účelové komunikácie mali udržiavať ich užívatelia sami, spravidla nikoho netrápi. Aby sa do zodpovednosti za rôzne problémy s ktorými sa ľudia automaticky obracajú na samosprávu vniesol poriadok, rozhodli sme sa (mestské časti) vykonať audit

kompetencií, z ktorého bude jasné, čo v Bratislave zabezpečuje mesto, čo mestské časti a samozrejme či na tieto úlohy dostávame dostatok financií. Ja som navyše magistrát požiadala o vykonanie inventúry komunikácií, z ktorej by malo vyplynúť, ktoré cesty sú mestské, ktoré sú zverené do našej správy a ktoré sú účelové, čiže v správe svojich užívateľov. Podobný audit kompetencií obcí a ich finančného krytia žiada od vlády za obce ZMOS. Dôvod je jednoduchý, rovnaký na celom Slovensku – peniaze. Bez nich ťažko zabezpečíme potreby ľudí, často ani tie zákonom garantované. Možno vám napadne otázka ako to funguje tot' kúsok za hranicami. Podľa mňa tam hlavne každý pozná nielen svoje práva ale aj povinnosti. A zaujímavé sú aj čísla. Napríklad taká rakúska obec Carnuntum má približne rovnaký počet obyvateľov ako Devín, ich ročný rozpočet je cca 1,5 mil. eur. My hospodárime – a aj to len vďaka tzv. „solidarite“ ktorú nám čoraz hlasnejšie veľké mestské časti Bratislavy vyhadzujú na oči – s 500.000 eurami na rok, bez spomínanej solidarity by to bola len slabá polovica. Nie, milí Devínčania, nechcem sa týmto vyhovárať, že skutočne nemáme ako zabezpečiť perfektne odhrnutý sneh od každej brány v kopcoch záhradkárskeho osád alebo vyčistené parkovisko pre výletníkov, od ktorých nedostaneme čoby obec „ani vindru“. Ani sa nechcem sťažovať, že sme v našej limitovanej rozpočtovej mizérii radi, ak zvládame odhŕňať nám do správy zverené komunikácie. Sami najlepšie viete, že odhŕňame aj cesty nám nezverené, avšak len tie, ktorých údržbu je naša jediná multikára schopná technicky zvládnuť. Ako by to v Devíne vyzeralo, keby sme ju ničili v hrboľatých terénoch ste viacerí nedávno pocítili, keď nám to naša „kára“ asi na pol dňa po prakticky niekoľkodňovom nonstop odhŕňaní doslova „vzdala“. Jednoducho zdvihla ruky hore – teda radlicu J – a keby sa ju nepodarilo opraviť, veru by som asi musela mobilizovať Devínčanov s lopatami (právo na to za istých okolností mám). Chcela som len (opakovane) upozorniť na to, že ak ozaj nebu-

Aj v Devíne máme zimný štadión. Že kde? No predsa na jazere pod hradom! Deti z Devína si ho užívali naplno. foto: P. Murín

deme všetci v našom vlastnom spoločnom záujme sledovať dianie okolo nás, môže byť aj horšie. Mám na mysli likvidáciu samosprávy v jej dnešnej podobe. Pod zámienukou šetrenia a racionalizácie rôznych úkonov totiž uzreli svetlo sveta všelijaké legislatívne „zlepšováky“.

Otvorene sa hovorí o návrate k 5 bratislavským obvodom, jeden návrh novely zákona o štátnej pokladnici chce povinne sústrediť vedenie účtov obcí do tejto štátnej banky (myslite že by nám tiež nainštalovala bankomat?), aj zdravotná poisťovňa už má byť len jedna, máme jednu vládnu stranu a De facto nefunkčnú opozíciu... nepripomína vám tento stav časy nie tak dávno minulý, priatelia?

pokračovanie na str. 2

dokončenie z 1. strany

Dokonca navrhovaná novela zákona o rozpočtových pravidlách samosprávy chce preniesť nútenú správu mestských častí (v Bratislave sa to týka len Devína) z ministerstva financií na Bratislavu a Košice (obec by spravovala inú obec!) tak, že vo vzniknutom prechodnom vákuu by Devín mohol prísť o všetky svoje skromné financie a znovu by sme boli odkázaní na milosť či nemilosť ktovie koho.

Ale iste, toto sú veci, ktoré sledujeme za vás spolu s poslancami a snažíme sa na nedostatky navrhovaných opatrení upozorňovať na príslušných miestach. Čo očakávam od vás je vlastná zodpovednosť a sledovanie toho, čo sa deje vo vašom najbližšom okolí i na úrade. Máte na to nielen zákonom garantovaný prístup k informáciám (napríklad ich nájdete aj na našom webe), ale dobre viete, že na úrade nič pred nikým netajíme a na čo sa spýtate (pokiaľ to nie je chránený osobný údaj), dostanete odpoveď. A veľmi nám pomáhajú vaše upozornenia, problémy na ktoré poukázate často vieme riešiť (naposledy napríklad nové trasovanie I 28-ky). Paradoxne, hoci vás o to žiadam, si jedným dychom dovoľujem tvrdiť – a aj to opakovane robím – že Devínčania sú vo „veciach verejných“ zodpovední viac, ako je na Slovensku zvykom. Svedčí o tom nielen náš nadštandardný komunitný život, ktorý si zabezpečujeme svojpomocne mimo oficiálne kontrolovaného rozpočtu, ale aj výsledky kontrol z najvyšších miest, ktoré nedávno prebehli na úrade. Okrem istých administratívnych pochybení nám bolo vytknuté to, že zvyšovaním miestnych daní nezabezpečujeme splácanie nášho dlhu. Úradník ktorý to konštatoval zrejme nepoznal výšku nášho dlhu a nevedel ako šomrete, keď každoročne, hoci mierne, zdvihne psa daň. Takže milí moji, nepoľavujte vo svojich aktivitách v prospech nás všetkých a majte oči na stopkách, aby sme spoločne všetky tie číhajúce „nástrahy“ dáko zvládli. Čakáme na vaše postrehy a podnety.

P.S. Ešte si na záver ku spomínanej osobnej zodpovednosti každého dovoľím takú provokatívnu otázku, susedia – ste všetci prihlásení ku pobytu v Devíne?! Lebo keby ste to náhodou nevedeli, hlavne od počtu obyvateľov sa odvíjajú všetky naše príjmy na zabezpečovanie služieb, ktorých sa dožadujete... Ohlasovňa pobytov je v Karlovej Vsi.

Peknú jar vám prajem!
Lubica Kolková – starostka

KONTROLA NKÚ NAŠLA IBA FORMÁLNE NEDOSTATKY

V mesiacoch júl, august, september 2012 bolo na miestnom úrade rušno. Prišla kontrola z Najvyššieho kontrolného úradu – NKÚ a všetci zainteresovaní boli v pozore. Ako dôvod kontroly bol uvedený štandardný plán kontroly úradu na rok 2012.

NKÚ overoval súlad s predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a plnením povinností pri nakladaní s majetkom našej samosprávy za obdobie roku 2011. Prečo iba rok 2011 nevedno. To, že Devín je v nútenej správe a na každom zasadnutí miestneho zastupiteľstva je aj poverený pracovník núteného správcu – Ministerstva financií, teda zástupca štátu dozorujúci narábanie s obecnými financiami, podľa všetkého nestačí.

Kontrola trvala 3 mesiace a vyžiadala si predloženie množstva materiálov a dokumentov. Všetko bolo treba doložiť a prípadne vysvetliť. Pekne po poriadku, rad za radom, položku za položkou, dokument za dokumentom. Za celý rok 2011 a súvisiace obdobie. Aspoň mali pracovníci miestneho úradu trochu stresu navyše, na sprestrenie svojich každodenných povinností

A výsledok? Správa zo septembra má 8 strán a končí zisteniami z kontroly. Tých sú dve strany. Všetky hovoria nasledovnou „úradnou“ rečou: „... nepredložila zámer rozvoja..., ... nezostavila v programovej štruktúre..., ... nevykonávala zmeny v rozpočte..., ... nevedla operatívnu evidenciu ..., ... nečlenila údaje o plnení rozpočtu ..., ... nesprávne vypočítala výsledok ..., ... nesplácala dlh v stanovenej výške ..., ... nesprávne zaúčtovala ..., ... nesprávne klasifikovala ..., ... neuplatnila príslušný postup verejného obstarávania ...“ .. Čiže v preklade do slovenčiny: formálne nedostatky a chyby v pracovných postupoch. Alebo ak chcete ešte jednoduchšie – koľko účtovníkov toľko názorov.

Skutkový stav narábania s financiami na úrade však veľmi zreteľne popisuje nasledovná veta zo Správy: „Kontrolou predložených účtovných dokladov za kontrolované obdobie roku 2011 neboli zistené nedostatky.“

Teda po slovensky: „Na úrade sa nekradne.“, a to aj napriek tomu, že abdikovaná poslankyňa p. Katarína Čambalová sa všemožne snažila presvedčať celý Devín o opaku.

Tak teda najvyššia kontrola je za nami, dopadla dobre – Tešme sa! (teda aspoň dotedy, kým sem opäť niekto nejakú nazavolá...)

Peter Distler, Pavol Murín, Igor Prieložný, Elena Cenká,
Šarlota Mráziková, Štefan Kilársky – poslanci MČ Devín

PREDLŽENÁ TRASA AUTOBUSOVEJ LINKY Č. 128

Od 8. januára 2013 bola predĺžená trasa autobusovej linky č. 128, ktorá pokračuje zo smeru Devínska Nová Ves – Glavica od zastávky „Devín“ priamo Kremel'skou ulicou cez MČ Bratislava – Devín až k novej zriadenej zastávke „U Srnčika“ na Slovanskom nábreží. Na predĺženej trase má obojsmerné zastávky:

„U Srnčika“ (nástupište / výstupište) „Slovanské nábrežie“ (na znamenie)
„Námestie práce“ „Štrbská“ (na znamenie)

Od zastávky „Devín“ pokračuje v smere Devínska Nová Ves – po stálej trase až po obnovenú zastávku Glavica (nástup/výstup). Obsluhu oblasti Mláka zabezpečujú určené spoje autobusovej linky č. 23.

Linka č. 128 nemá v Devínskej Novej Vsi zastávky:
Mláka, Rakyta, Vápencová a v Devíne zastávku Hrad Devín.

Za túto pozitívnu zmenu, ktorá uľahčuje Devínčanom dostupnosť k nákupným možnostiam v DNV je potrebné sa poďakovať členkám devínskeho senior klubu, ktoré pani starostku na problém nelogického trasovania tohto autobusu a jeho možné riešenie upozornili a rovnako ďakujeme technickému riaditeľovi a členovi predstavenstva (srdcom Devínčanovi) Dopravného podniku Bratislava Ing. Bronislavovi Weiglovi za pochopenie a promptné vybavenie našej žiadosti.

Prajeme príjemné cestovanie!

NA MÚ DEVÍN JE NOVÝ ZAMESTNANEC

Od 1.1.2013 pracuje na MÚ MČ Devín JUDr. František Chamula, ktorý bol prijatý na miesto bývalého zamestnanca p. Patrika Martina. Má na starosti referát životného prostredia a ochrany krajiny spolu s priestupkovou agendou. Vybavuje žiadosti o výrub stromov, rybárske lístky, predĺženia nájomných zmlúv a udržiavanie čistoty a poriadku v obci. Ak potrebujete v tejto oblasti informácie, neváhajte, rád sa Vám bude venovať. Jeho telefónne číslo je 02/502 025 14 a e-mail: chamula@devin.sk.

Oznamujeme vám, že Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Devín, Kremel'ská 39, 841 10 Bratislava má od 01.10.2012 nové číslo účtu v Slovenskej sporiteľni, a. s.:

5028001112/0900

OZNAM

Srdečne pozývame záujemcov o cvičenie jogy do DK Devín. Cvičíme s Evkou každý štvrtok od 8:45 do 10:00 h. Vstup na jedno cvičenie je 3 Eur. Je potrebné doniesť si podložku na cvičenie. informácie: jogadevin@gmail.com

ČIPOVANIE PSOŤ, MAČIEK A FRETIEK

Podľa nového zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti od 1. 11. 2011 platí pre všetky novonarodené spoločenské zvieratá (psy, mačky a fretky) povinnosť označenie čipom. Pre spoločenské zvieratá, ktoré sa narodili pred 1. 11. 2011 platí dvojročné prechodné obdobie, počas ktorého musia byť začipované, pretože od 30. septembra 2013 bude táto povinnosť už platiť BEZVÝNIMKY pre všetky spoločenské zvieratá. Dvojročná výnimka sa nevzťahuje na psy, mačky a fretky narodené do 31. októbra 2011, KTORÉ SA UVÁDZAJÚ NA TRH, PREVÁDZAJÚ SA DO VLASTNÍCTVA ALEBO DRŽBY INEJ OSOBY. Zákon sa vzťahuje na zvieratá ktoré nie sú predmetom premiestnenia (zostávajú na území Slovenskej republiky).

Od 1. novembra 2011 musí vlastník zvieratá na svoje náklady zabezpečiť identifikáciu a registráciu každého psa, mačky alebo fretky. To znamená, že každý pes, mačka, fretka musí byť nezameniteľne označený transpondérom – mikročipom spĺňajúcim normu ISO 11784 alebo čitateľným tetovaním. Tetovanie je platné iba v tom prípade, že je dokázateľné, že bolo vykonané pred 3. júlom 2011 a je riadne čitateľné. Psi, ktorí sú tetovaní po 3. júli 2011 musia byť dodatočne označení transpondérom – mikročipom.

Na psy, mačky a fretky, ktoré sa narodili pred účinnosťou zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“), t.j. pred 1. 11. 2011, sa vzťahuje dvojročné prechodné obdobie v súlade s § 54b ods. 5) zákona č. 39/2007 Z. z.. Počas plynutia prechodného obdobia, ktoré končí dňa 30. septembra 2013 musia byť psy, mačky alebo fretky označené transpondérom – mikročipom alebo tetovaním. Na psy, mačky alebo fretky, ktoré sa uvádzajú na trh, prevádzajú do vlastníctva alebo držby inej osoby sa toto prechodné obdobie nevzťahuje.

Aplikáciu transpondéra – mikročipu, môže vykonávať len veterinárny lekár, ktorý je aj zodpovedný za prevedenie aplikácie. Zodpovednosťou veterinárneho lekára je si overiť funkčnosť transpondéru – mikročipu pred aplikáciou a po aplikácii na zvierati.

Údaje o identifikácii zvieratá a vlastníka musia byť vedené v Centrálnom registri spoločenských zvierat (ďalej len „CRSZ“). Údaje do CRSZ zadáva veterinárny lekár, ktorý vykonal identifikáciu zvieratá.

Spoločenské zviera, ktoré bolo identifikované transpondérom – mikročipom resp. tetovaním pred účinnosťou zákona č. 39/2007 Z. z. a nie je registrované v CRSZ resp. v SRZ, jeho registráciu do CRSZ vykoná veterinárny lekár pri najbližšej vakcinácii proti besnote spolu so zadaním údajov o vakcinácii. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky zriadila počítačovú databázu pre CRSZ v súlade s § 6 ods. 2 písm. u) zákona č. 39/2007 Z. z.. Počítačovú databázu pre Centrálny register spoločenských zvierat www.crsz.sk prevádzkuje Komora veterinárnych lekárov Slovenskej republiky v súlade s § 19 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z..

Za nedodržanie novej povinnosti sa ukladá pokuta až do výšky 370 EUR.

ANKETA – ANKETA – ANKETA – ANKETA – ANKETA – ANKETA

OTÁZKA: Ako ste spokojní s odhŕňaním snehu v Devíne? (odpovedali obyvatelia Devína)

1. Páči sa mi, že bola praviadne odhŕňaná hrádza. Často ju totiž používam na prechádzky so psom.

2. Pozabudlo sa na veľké parkovacie plochy, kde v núdzi museli parkovať mnohí Devínčania byvajúci vo svahu - napríklad stará konečná autobusu.

3. Videla som, že aj viac krát za deň auto MÚ s radlicou prechádzalo devínskymi ulicami. Bolo čo odhŕňať.

4. Klasicky - nestihalo sa.

5. V čase, keď bolo najviac snehu, vôbec nebolo odhŕnúť nábrežie, takže keď už bolo možné sa poprechádzať okolo Dunaja, tak tam bol samý ľad.

6. Tento rok chodilo auto z úradu upravovať cesty na Svätopluku. Síce len v tej spodnej časti, ale aspoň sa dalo ľahšie preísť - pešo.

7. Ťažko sa mi hodnotí, lebo po Devíne chodím už málo, ale chcela by som sa poťažovať na mnohých obyvateľov Devína, ktorí si neodhŕnuli sneh

ani na chodníku pred vlastným domom. To je smutné.

8. Tak ako všade - na nič!

9. Ja len toľko: čo tak si odpratať pred vlastným domom! Veď sa nedalo chodiť po chodníkoch!

10. Oceňujem snahu MÚ. Odhŕňač chodil aj do veľmi neprístupných miest.

CELKOVÉ HODNOTENIE:

4

6

ZAÚJÍMAVÁ PONUKA PRE DEVÍNČANOV

Dovoľujeme si Vás informovať o možnosti propagácie služieb v oblasti CR (napr. hotely, reštaurácie, penzióny, chaty, ubytovanie v súkromí, kempingy, vinárstva, požičovne, neziskové organizácie poskytujúce voľnočasové aktivity, rybolov, splavy, jazda na koni a pod.) na medzinárodnom portáli podporujúcom turistiku v podunajskej oblasti (cca. do 70 km od Dunaja).

Propagácia týchto služieb na interaktívnom webovom portáli projektu <http://www.danube.travel> je zdarma. Projekt je spolufinancovaný EÚ.

Danube.travel je propagačná platforma, ktorej hlavným cieľom je propagovať Dunaj ako novú turistickú destináciu na európskom a celosvetovom trhu. Portál bude obsahovať mapy a turistické ponuky s možnosťou on-line rezervácie zo všetkých 10 krajín, ktorými rieka Dunaj preteká.

V prípade záujmu Vám zašleme dokumenty potrebné pre otvorenie profilu, neváhajte nás kontaktovať na director@rtrakn.sk 00421 35 7733105.

Ď A K U J E M E PAVLOVI HAMMELOVI

... za skvelý decembrový koncert v DK Devín. Vyzbierané dobrovoľné vstupné – 840 Eur – venoval nám Devínčanom – deťom aj dospelým – na skráslenie domu kultúry či tvorivé aktivity. Ďakujeme firme Dr. HORÁK za organizáciu koncertu a samozrejme VÁM DEVÍNČANIA, že ste prišli.

Zuzana Böhmová a Miriana Materáková (OZ „Deti devína – Naša Materská škola“)

PS: V januári sme stihli opraviť roztrhanú a nefunkčnú oponu :)

ZÁPIS DETÍ DO MŠ

Oznamujeme Vám, že zápis detí do Materskej školy, Kremeľská 36, 841 10 Bratislava-Devín s výchovným jazykom slovenským v školskom roku 2013 – 2014 bude prebiehať od 15. 2. 2013 do 15. 3. 2013.

MÚ Devín

DEVÍN ❄️ ❄️ ❄️

MORAVA 2013 ❄️

ZIMNÉ ❄️ ❄️

PLÁVANIE ❄️

Devin-titulka: Tohtoročné počasie je vrtošivé. Raz mrzne, vzápätí sa oteplí a nakoniec aj výdatne sprýchne. A toto všetko má vplyv na stav hladiny našich riek a jazier. Už pri tohtoročnej plavbe v Dunaji si snami príroda zahrála, nakoniec sa akcia vydarila a pohľady sme upreli na prvú nedeľu vo februári, kedy by sme mali poplávať v Morave pri Devíne. Nakoniec všetko dobre dopadlo.

V sobotu som sa s Magdou okolo obeda vybral pozrieť na stav Moravy pri Devíne. Celý čas nám pršalo a tak sme sa prešli od miesta „výlovu“ až po miesto vstupu pre 1000-cku. V strede toku plávalo veľa dreva a smetia a hladina pri všetkých vstupoch bola cca 70 cm pod brehom. Celý premočený sme „U rytiera“ pri čaji skontrolovali stav riek Morava a Myjava na ich horných tokoch a keďže sme videli, že už nestúpajú, tak sme rozhodli, že v nedeľu poplávame. Ešte som nezabudol pošúčať „Aladinovu čarovnú lampu“ a predpoveď na nedeľu bola priam priaznivá - čiastočne polooblačno s vyššou oblačnosťou a slniečkom.

Devín a Morava nás privítali v slnečnom a veternom dni. Teplota vzduchu +2°C a vody +1.5°C. Prvé čo sme si všimli, že hladina rieky

Morava poskočila smerom hore o cca 60-70 cm, čo sme zhodnotili ako vyhovujúci stav, aspoň nebudeme skákať z brehu do vody, ale len sa šuchneme.

Okolo 13-tej sme sa začali schádzať v reštaurácii „U rytiera“. Všetci boli zvedaví, že čo a ako budeme plávať. Novým členom sme odporučili trať 500m, to preto, lebo odhadovaný čas plavby by mal byť cca 7-8 minút a musia nazbierať skúsenosti aj s takto studenou a pomaly tečúcou vodou (4km/h). Ostatní dlhoroční otužilci zvolili trať 1000 m. Spolu nás bolo 20 otužilcov. Svojou prítomnosťou nás poctili Kolárovske mrože, „twentytwo mans“ z Dunajskej Stredy, Medvede z Dunajskej Lužnej a ďalší členovia a nečlenovia OZ ĽMB.

Po nástupe sme sa rozišli v dvoch skupinkách na príslušné stanovišťa a ponorili do vôd Moravy. V prvý moment sme si uvedomili, že je akosi rýchlejšia ako po minulé roky. Plavba bola pokojná, slniečko krásne svietilo. Po cca 19 - tich minútach sme 1000-ckari doplávali k pamätníku. 500-vkárkom to trvalo cca 10 minút.

Tu chcem vyzdvihnúť neustále sa zlepšovanie všetkých otužilcov v ich snahe posunúť čas pobytu vo vode a takto zintenzívniť a prehĺbiť blahodarné účinky otužovania.

V reštaurácii sme sa zahriali čajom, osušili, prezliekli a všetci spokojní s dnešnou vydarenou akciou sa rozlúčili.

Špecifikom plávania v dolnom toku rieky Morava je jej pomalý prietok a tiež nízka teplota vody okolo +1°C. Pri tečúcej vode dochádza k obmývaniu tela plavca a intenzívnejšiemu pôsobeniu chladu na telo. Preto je dôležité vo takejto vode plávať, a takto pohybom svalov produkovať teplo potrebné pre vnútorné zahriatie dôležitých orgánov jadra. Prsty na rukách samozrejme začnú rýchlo „mrznúť“, ale plávaním - pohybom predsa len trochu viacej ich prekrvíme. A keď vylezieme z vody, tak krúživým pohybom pažami docielime rýchle prekrvenie a rozmrazenie prstov.

Chceme sa poďakovať za disciplinované správanie všetkých plavcov otužilcov.

Podakovanie patrí aj personálu „krčmy“ U rytiera za príjemnú a z rozkúreného krba teplú atmosféru.

Tešíme sa na Vás všetkých aj na budúcoročné zimné plávanie vo vodách Moravy.

Morave, Devínu, studenej vode a plavcom otužilcom „NAZDAR“!

Lubomír Klimek
Zdroj: ladovemedvede.sk

DEVÍN V NEMECKEJ RÍŠI, ALEBO THEBEN AN DER MARCH

Devín, ktorý je dnes mestskou časťou hlavného mesta Slovenska Bratislavy, bol tesne pred 2. svetovou vojnou odtrhnutý od nášho hrdého samostatného Slovenska. Dňa 21. 8. 1922 sa v tomto malebnom vinohradníckom mestečku pri Bratislave narodila Ružena Schillerová (90 rokov), pamätníčka, ktorá do dnešných dní je jeho obyvateľkou. Pani Ruženka nám vyrozprávala, ako sa Devín stal súčasťou čoraz viac sa rozširujúcej novej Nemeckej ríše a ako vnímali obyvatelia Devína túto výraznú zmenu vo svojom živote.

Ružena Schillerová, za slobodna Šimončičová, je rodenou Devínčankou. Tu absolvovala škôlku i ľudovú školu v slovenskom jazyku, ktorú tu založili v roku 1924. Mešťianku absolvovala už v Bratislave a po jej skončení absolvovala štúdium na Učiteľskom ústave v Bratislave. Po skončení štúdia učiteľského odboru započala jej učiteľská kariéra. Po Viedenskej arbitráži v roku 1938 sa presťahovala z rodného Devína do Karlovej Vsi, kde začala učiť žiakov ľudovej školy. Ani vtedy však spojenie s Devínom neprerušila, pretože aj počas vojny navštevovala svoju matku, žijúcu už teraz v Nemeckej ríši, v obci Theben an der March. Pani Ruženka nám vyrozprávala, ako vnímali obyvatelia Devína v tomto období Viedenskú arbitráž a jej následky.

Väčšina obyvateľov Devína bola už za 1. Československej republiky nemecká, v menšine boli Slováci, Česi, Maďari a Chorváti. Aj škola, ktorá tu fungovala mala viac tried nemeckých a len jednu slovenskú. Preto keď devínski Nemci zacistili príležitosť, odišli do Viedne prostredníctvom spolku Karpatských Nemcov žiadať o pričlenenie Devína do Nemeckej ríše. O pričlenenie žiadali aj početne zastúpení Nemci z Petržalky a tak sa Viedenskou arbitrážou rozhodlo o odtrhnutí týchto dvoch častí predpolia Bratislavy od Slovenského štátu v roku 1938.

Vy ste sa potom presťahovali do Karlovej Vsi za prácou. Isto ste nebola sama ktorá sa rozhodla presťahovať do neskôr vyhlásenej Slovenskej republiky. Kde však pracovali tí, ktorí sa z Devína neodstáhali?

Za vojny tu nebolo mnoho príležitostí na prácu. Už od 1. Československej republiky (1. ČSR) viedla v Devíne rodinný vinársky závod rodina Sonntagových. Počas vojny však už žila iba pani Sonntagová, ktorej so spravovaním závodu pomáhal môj brat Jozef Šimončič. Závod Sonntag bol vychyrenou vinárskou značkou v celom svete a preslávili sa predovšetkým svojim ribezľovým vínom. Iní pracovali v lome na Devínskej ceste smerom do mesta, alebo vo vápenke smerom na Devínsku Novú Ves (Weitov

lom). Ďalšou príležitosťou bola práca na lodi, ako plavčík, kormidelník alebo kapitán. Tie premávali po Dunaji do Hainburgu a do Viedne. V Devíne sa darilo aj niektorým súkromníkom, v tom čase tu fungovali dve pekárne, mäsiari, obchod so zmiešaným tovarom. Darilo sa aj hostincom a sezónnym viecham, ktoré sa striedali vo dvojiciach každé dva týždne. Raz u tamtoho, po dvoch týždňoch zase u druhého. Príležitosti na prácu boli však aj v iných miestach Nemeckej ríše, konkrétne na rakúskej strane.

Ako ste spomínali, navštevovali ste za vojny svoju rodinu v Devíne. Ktorých rodinných príslušníkov ste tu ešte mali a ako vyzeral prechod zo Slovenskej republiky do Nemeckej ríše? Bolo komplikované dostať sa tam za rodinou?

V Devíne som mala svoju mamu, starého otca a starú mamu. Samozrejme, ich navštevovanie si vyžadovalo povolenie. Avšak potom už s tým nebol problém. Na hranicu s Nemeckou ríšou sme chodievali buď pešo, alebo na bicykloch. Hraničný prechod sa nachádzal pri dnešnej Bratislavskej vodárenskej spoločnosti - Sihot'. Bola to drevená buda pri ktorej sa nachádzala záhora. Odtiaľto premával aj autobus do Devína. Spočiatku nás vojáci na hraničnom priechode dôkladne prešacovali, až po spodnú bielizeň, neskôr nás však už poznali a boli veľmi milí. Inde vyzeral prechod cez hranicu podobne. Z Devína dokonca jazdieval autobus až na opačnú rakúsku stranu, do Petržalky a Hainburgu. Jeho zastávkami však boli iba

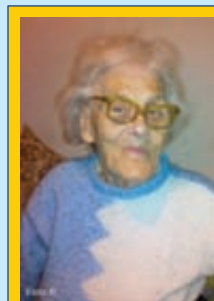
Devín – hraničný prechod na Sihoti – hraničný prechod na Starom moste (vtedy most M. R. Štefánika) – Petržalka – Hainburg. Na území Slovenskej republiky tento autobus nesmel zastavovať a ak aj zastavil, musel mať dotyčný cestujúci špeciálne povolenia.

Zmenil sa nejaký výrazne život Devínčanov počas vojny?

Ani veľmi nie. Za vojny počet Nemcov v Devíne ešte vzrástol, pretože Česi a Slováci, ktorí zostali žiť v nemeckom Devíne počas vojny si zmenili občianstvo na nemecké a stali sa plnohodnotnými Nemcami. Preto aj mnohí z nich po oslobodení Bratislavy 4. apríla 1945 odišli žiť do Rakúska a Nemecka. Vo všeobecnosti však Devín žil každodenným všedným životom. Konali sa omše, hoci iba v nemčine, hostince boli po večeroch plné, konali sa zábavy a rôzne kultúrne podujatia.

Kde sa učili devínske deti a v akých jazykoch?

Od roku 1937 stála v Devíne už nová budova ľudovej školy, neskoršej základnej školy Devín, ktorú budovali Devínčania s podporou a v spolupráci so Slovenskou ligou. Za vojny sa tu učili deti v nemeckom jazyku, výučba v slovenskom jazyku zanikla. Na tejto škole učil aj jeden nemecký učiteľ, pochádzajúci z Moravy, ktorý žil za vojny priamo v dome, v ktorom

DOVOLTE,
aby sme sa aj my
pripojili k zástupu
gratulantov
a popriali Vám,
pani Schillerová,
k Vašmu
prekrásnemu
výročiu pevné
zdravie, veselú myseľ
a veľa dobrých ľudí okolo seba.
Redakcia Devínčana

som vyrastala a neskôr žila. Koncom vojny ho však preradili na nejakú zo škôl v Rakúsku.

Čo sa dialo v Devíne, keď prebehol územím dnešnej Bratislavy front? Kde ste sa vtedy nachádzali?

Keď dorazil do Bratislavy front, nachádzala som sa v Karlovej Vsi aj so svojou dcérou a manželom. Po vyhlásení poplachu a sme sa ukryli v pivniciach našej bytovky, kde sme strávili dva, alebo tri dni. Neviem, čo sa dialo vtedy v Devíne, ale keď utíchla strelba, vybral sa môj muž zrejme do Devína, odkiaľ sa vrátil potom cez lesy Devínskej Kobyly do Karlovej Vsi. Rozprával o veľkom počte mŕtvych vojakov z radov nemeckej i sovietskej armády, ktorých telá ležali na husto vedľa seba. Po oslobodení Devína sme sa vybrali cez hranicu za rodinou. Tá strávila boje pri Devíne v pivnici u susedov naproti ich domu.

Pani Ruženka si zaspomínala veľmi jasne na chvíle strávené v pivnici ich bytovky, kde spolu s najbližšou rodinou počas bojov prespávali, varili si a čakali, kým boje utichnu. Devín pripadol po 2. svetovej vojne opäť obnovené Československej republike aj spolu s Petržalkou a územím odstúpeným Maďarsku. K Bratislave boli pripojené aj obce Jarovce, Rusovce a Čunovo. Dnes niet výraznej stopy po prítomnosti nemeckej „okupácie“ v katastri Devína, len dodnes stojace hraničné kamene v lesoch Devínskej Kobyly pripomínajú, že na vyše 6 rokov sa stalo toto územie súčasťou nacistickej Nemeckej ríše.

Ako sa to všetko stalo? Historické okienko

Vo vnútroštátnych problémoch sa zmietajúcej Československej republike to v roku 1938 riadne vrel. Slovensko si vydobylo po 20-tich rokoch autonómii, po politickom oslabení Prahy abdikáciou a emigráciou doktora E. Beneša do Anglicka, a do popredia sa dostali na čelo vlády Slovenského štátu zástupcovia HSĽS, agrárnej strany, živnostenskej, národnosocialistickej, fašistickej a Slovenskej národnej strany. Ešte v tom istom roku sa stretli ministri zahraničia Nemecka a Talianska vo Viedni, kde 2. novembra 1938 rozhodli o odstúpení veľkej časti územia Slovenského štátu v prospech Maďarska a Nemecka. Viedenskou arbitrážou bola odtrhnutá od územia Slovenského štátu nie len južná časť Slovenska, ale aj Petržalka a Devín, ktoré boli pričlenené k novej Nemeckej ríši. 13. marca 1939 pozval Adolf Hitler člena vlády Slovenského štátu, doktora Jozefa Tisu, do Berlína. Počas jednania ho postavil Hitler pred vážne rozhodnutie: Buď slovenská vláda vyhlási samostatný štát, alebo sa územie Slovenska rozdelí medzi Nemecko, Poľsko a Maďarsko. Po jeho návrate na Slovensko oboznámil Tiso v Bratislave, prezidentom Československa, Emilom Háchom zvolaný slovenský snem, kde snem vyhlásil 14. marca 1939 samostatnú Slovenskú republiku.

Boris Stoklas (vnuk pani Schillerovej)

Zdroj: stoklas.blog.sme.sk

A. Špies: Ilustrované dejiny Slovenska. Bratislava 2007.

Súkromný fotoarchív Ruženy Schillerovej.

Za cenné informácie o Devíne ďakujem pani Ružene Schillerovej.

ÚKLADY PROTI DOBRÝM OTCOM

Tento názov má menej známa povesť viažuca sa k Devínu a známej udalosti týkajúcej sa pobytu sv. Cyrila a sv. Metoda na Devíne.

Knieža Rastislav s veľkou slávou privítal na Devíne Konštantína a Metoda. Správu, ktorú kňazi, priniesli veľkňazovi Wichingovi, nebola pre neho dobrou správou. Wiching bol ešte viac prekvapený skutočnosťou, že Konštantín a Metod priniesli so sebou knihy preložené do reči ľudu a v tejto reči by mali aj kázať.

Na Devíne sa zhromaždilo veľa veľmožov, aby si ich kázeň vypočuli. Wiching chcel za každú cenu zabrániť šíreniu ich učenia smerom na Moravu, kam sa bratia chystali. Veľmož Žitomír s jemu oddanými pomocníkmi mal plán ako zabrániť v ceste bratov na Moravu. Vedel, že bratia musia prechádzať cez úzky prechod v skale pod hradom, aby sa dostali na Moravskú stranu, preto navrhol priechod zatarasť kameňmi,

ktoré po pretáaní povrazov sa mali zosypať na hlavy bratov.

Želmíra, dcéra Miroslava, pána Devínskeho hradu, vypočula rozhovor Žitomíra s franskými kňazmi a chcela upozorniť svojho otca Miroslava na zločin, ktorý sa chystá proti dvom solúnskym bratom pod Devínom. Miroslav všetko rozpovedal Rastislavovi a ten urobil opatrenia aby zločinu zabránil.

Devičania vyčkali spiklencov, ktorých prepadli a zajali spolu s franskými kňazmi.

Zajatci museli vlastnými rukami odstrániť a odnosiť na Devínsky hrad všetky balvany, aby sa upevnili valy Devínskeho hradu. Franskí kňazi boli z Devína vyhnaní.

Na druhý deň, keď sa bratia Konštantín a Metod vydali na cestu, boli milo prekvapení, že im knieža Rastislav pridelil veľký ozbrojený sprievod, aby mohli bezpečne prísť do cieľa svojej cesty – na Moravu.

*Podľa predlohy Márie Ďuričkovej
Voľne spracovala Pavlína Rumanovská*

SPRÁVY Z MESTA – OSUD VEREJNÉHO WC POD HRADOM DEVÍN

Už jeden celý rok je v bratislavskom magistráte na pretrase projekt devínskeho verejného WC pod hradom v Devíne. V rozpočte na rok 2012 boli naň vyhradené prostriedky vo výške 90-tisíc eur. Považoval som to jednak za úspech, lebo v súčasnej dobe nie je samozrejmé, že mesto vyhradí takúto sumu pre malú, hoci z historického hľadiska významnú mestskú časť. (Finančných prostriedkov je čoraz menej a menej.) Prešiel rok a projekt sa nezrealizoval. Peniaze sa nepoužili. V prvom kole bola verejná súťaž na architektonický projekt; podľa nastaveného vyhral najlacnejší projekt. To bolo prvé kolo, iba výber projektu. V druhom kole sa vypísalo výberové konanie na firmu, ktorá by tento projekt realizovala. Záujem o realizáciu stavby

prejavili 3 firmy. Problém bol však v tom, že aj tá najlacnejšia ponuka bola vyššia ako 150-tisíc eur. K dispozícii však po odpočítaní nákladov na projekt zostalo menej ako 85-tisíc eur. Hľadali sme alternatívu, aby finančné prostriedky neprepadli, ale žiaden z variantov sa nedal stihnúť v rámci roku 2012. Preto som súhlasil, že sa peniaze uvoľnia na iný projekt v rámci mesta a v rozpočte na tento rok opätovne bol podporený môj návrh financovania rekonštrukcie verejného WC v Devíne. Tak sa aj stalo a Devín má na tento rok rezervovaných v rozpočte mesta 80-tisíc eur.

Aké riešenia sú dnes na stole? Prvé je rozdeliť celú výstavbu na dve časti, a tak za sumu 80-tisíc eur zrealizovať iba prvé podlažie pláno-

vanej budovy – teda verejné WC. Tento variant predpokladá, že horné poschodie, v ktorom by bolo informačné centrum, by sa postavilo až neskôr. Druhá možnosť, ktorá sa objavila, je ponuka súkromnej stavebnej firmy, ktorá by bola ochotná spolufinancovať kompletnú výstavbu, ale s podmienkou, že by potom 10 rokov úplne spravovala celú budovu – WC aj informačné centrum. Posledná možnosť je tá, že by projekt bol dofinancovaný našou mestskou časťou. Všetky tri možnosti sú momentálne otvorené a pevne verím, že peniaze, ktoré vyčlenil magistrát pre Devín, budú zmysluplne použité a že Devín bude opäť o niečo krajším a príjemnejším miestom tak pre nás, ako aj našich návštevníkov.

Ignác Kolek, poslanec MZ

PODEĽME SA – UŽ SIEDMYKRÁT V DEVÍNE

Pozývame všetkých Devičanov na podujatie PÔSTNA POLIEVKA, ktorá sa uskutoční 17. marca 2012 (v nedeľu) od 11:00 do 12:00 h na Námestí práce v Devíne. Naša obec sa toho roku už siedmy raz zapojí do celoslovenského podujatia s názvom PODEĽME SA!, ktoré organizuje Katolícke hnutie žien Slovenska. Je to netypická forma finančnej zbierky. Podstatou je, že zjeme v nedeľu skromnú polievku a do zbierky dáme obnos, ktorý predstavuje nedeľný obed. Pomoc je adresná a kontrolovateľná. Tohtoročný výtazok podujatia Podelme sa! bude použitý na rekonštrukciu a vnútorné vybavenie novovzniknutého Krízového centra DORKA vo Zvolene, ktoré poskytuje pomoc a prístrešie mladým dospelým, chlapcom a dievčatám po odchode z detských domovov. Zbierka je riadne zaregistrovaná na Ministerstve financií sr.

a ako dopadne podujatie v Devíne i na celom Slovensku, budeme informovať v budúcom čísle. Odmenou pre všetkých účastníkov bude okrem vedomia, že náš príspevok pomôže mladým v núdzi i to, že v Devíne vieme vytvoriť spoločenstvo ľudí, v ktorom sa cítime dobre a radosť. To nám dáva veľmi vzácny a vôbec nie samozrejmy pocit, že Devín je našim domovom.

Anna Kolková

KRÁSNA BOLA ZIMA V DEVÍNE

HORY NIELEN V ZIME

Prišla krásna snehová zima, jarné prázdniny pred dvermi a mnohí z nás sa vybrali, alebo sa len chystajú do prírody, na zjazdovky, do hôr. To je správne, pohybovať sa treba. Netreba však zabúdať, že nie každý pobyt v horách prináša len príjemné zážitky. Príroda je silná pani, počasie premenlivé, naše sily nie vždy stačia...

Ak sa ocitnete v núdzi, neváhajte a vytočte telefónne číslo 18 300 – Horskú záchrannú službu. Verte, plne im môžete dôverovať!

Ak by ste chceli vedieť niečo viac o práci HZS, prečítajte si náš článok.

Prajem Vám, aby ste toto číslo nemuseli nikdy volať, ale ak ho predsa len budete musieť použiť, prajem VEĽA ŠTASTIA!

HORSKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA

tiesňové volanie: 18 300

telefón: +421 (0) 5278 777 11

e-mail: hzs@hzs.sk

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY
HORSKEJ ZÁCHRANNEJ SLUŽBY

Mám záujem pracovať ako záchranár Horskej záchrannej služby. Mohli by ste mi prosím poradiť, ako mám postupovať ďalej – aké sú požiadavky, resp. na koho sa mám obrátiť?

Uchádzač o zamestnanie záchranára v našej organizácii musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- stredoškolské vzdelanie s maturitou
- výborný zdravotný stav (prehliadka v špecializovanom zdravotníckom zariadení), organizácia neuzavrie pracovnú zmluvu s uchádzačom, ktorý sa odmietne podrobiť vstupnej lekárskej prehliadke
- predchádzajúce úspešné absolvovanie skúšky z oblasti horolezectva, lyžovania, miestopisu príslušnej oblasti a zdravotvedy na základe požiadaviek školiaceho strediska a pred komisiou, ktorú na návrh vedúceho školiaceho strediska menuje riaditeľ horskej záchrannej služby, komisia je päťčlenná vrátane predsedu
- vodičský preukaz skupiny B
- trvalý pobyt v blízkom okolí príslušnej oblasti
- iné prípady vstupu do zamestnania a prípadne výnimky posúdi riaditeľ organizácie
- ďalej sa uchádzač zaviazuje, že v určenej lehote absolvuje strednú zdravotnú školu - odbor zdravotný záchranár
- je bezúhonný, predloží odpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace. Táto podmienka je pre všetkých zamestnancov, nie len pre záchranárov
- uvedené predpoklady musí zamestnanec spĺňať po celý čas trvania pracovného pomeru

Čo predstavuje záchrana v horách, je to aj zdravotné ošetrovanie?

Každý zásah treba rozdeliť na dve časti, jednou je poskytovanie zdravotnej starostlivosti a druhou technický zásah. Všetky úkony týkajúce sa zdravotnej starostlivosti aj naďalej uhradia zdravotné poisťovne. Technické zásahy si bude musieť poistihnutý uhradiť sám. A to bez rozdielu, či bol porušený zákon, či si úraz a následný zásah záchranárov zavinil, alebo nie. Novela zákona č. 544/2002 Z.z. stanovuje, o aké technické zásahy ide. Napríklad vyhľadávanie a vyslobodzovanie osôb v tiesni, poskytovanie prvej pomoci, s vylúčením nákladov, ktoré je zo zákona povinná hradiť zdravotná poisťovňa (teda lekár a lieky), preprava k najbližšiemu dopravnému prostriedku alebo zdravotníckemu zariadeniu, prevoz telesných pozostatkov. Typickým technickým zásahom je uviaznutie. Človek príde do terénu, kde nemá možnosť ísť ďalej ani sa vrátiť a vtedy potrebuje pomoc záchranárov. Časté sú aj pátrania po stratených osobách.

Čo je technický zásah?

Je to všetko to, čo nehradí zdravotná poisťovňa:

- náklady spojené s výkonom záchrannej činnosti alebo s pátraním,
- náklady na vyhľadávanie a vyslobodzovanie osôb v tiesni,
- náklady na poskytovanie prvej pomoci osobe v tiesni, s vylúčením nákladov, ktoré je zo zákona povinná hradiť zdravotná poisťovňa (t. j. výkon lekára, lieky),
- náklady na prepravu k najbližšiemu dopravnému prostriedku zdravotníckeho zariadenia, prípadne

náklady na prepravu priamo do zdravotníckeho zariadenia,

- v najtragickjšom prípade prevoz telesných pozostatkov,
- pritom nezáleží na tom, či sa turista riadil alebo neriadil bezpečnostnými pokynmi Horskkej záchrannej služby, ak sa také niečo stane, musí hradiť náklady.

Budú záchranári obmedzovať návštevníkov v pohybe za účelom predchádzania úrazov?

Záchranári v horách nebudú nikomu brániť v pohybe, nebudú ich strážiť, ale ak sa turistom, horolezcom či skialpinistom niečo stane a budú ich zachraňovať, musia im náklady uhradiť.

Často sa ľuďom stane, že zostanú v horách a nemôžu sa odtiaľ dostať alebo utrpia vinou niekoho iného úraz, ale častejšie si ho sami zavinia svojou neopatrnosťou a nerešpektovaním pokynov horských záchranárov.

Áké sú základné povinnosti návštevníkov horských oblastí?

Povinnosti návštevníka a turistu:

- musí dodržiavať pokyny horskej služby,
- riadiť sa výstražnými, informačnými a inými zariadeniami súvisiacimi s bezpečnosťou osôb v horskej oblasti,
- správať sa tak, aby neohrozoval vlastný život, zdravie a majetok alebo život, zdravie a majetok iných osôb,
- ohlásiť bezodkladne horskej službe poškodenie zdravia alebo nezvestnosť inej osoby v horskej oblasti,
- pred začatím vychádzky, túry alebo výstupu sa musí zapísať do kníh vychádzok a výstupov,
- uhradiť horskej službe náklady spojené s výkonom záchrannej činnosti alebo s pátraním, ktoré sa jej týkajú.

Áké mám možnosti v rámci poistenia sa?

- Poistenie do hôr
- Allianz-Slovenská poisťovňa
- preplatí nevyhnutné úkony horskej služby, ktoré vykonáva na záchranu poisteného v tiesni, prevoz chorého do zdravotníckeho zariadenia, náklady spojené so záchrannou akciou horskej služby, prvotné ošetrovanie vykonané na odvrátenie ohrozenia života a akútnych bolestí,
- poistenie platí na celom Slovensku

Poistenie nákladov HZS

- Kooperatíva
- poistenie kryje náklady poistenca, ktoré vzniknú, ak bolo kvôli jeho osobe pátranie alebo realizovaná záchranná akcia horskou službou,
- poistenie kryje len technické náklady záchrannej služby, nekryje zásah lekára, náklady na lieky a dopravu,
- poistenie platí vo všetkých horských oblastiach na Slovensku vrátane jaskýň a priepastí, v ktorých vykonáva horská záchranná služba svoju činnosť
- Union
- poistenie kryje náklady spojené s vyhľadávaním osoby v horskej oblasti, s vyslobodzovaním osoby, prepravu zachraňovanej osoby a prepravu telesných pozostatkov,

- poistenie je platné na celom území Slovenska v horských oblastiach, kde zasahuje horská záchranná služba

Out & Aktive

- Generali
- poistenie kryje náklady na technické zabezpečenie záchrannej alebo pátracej akcie vo vysokohorskom teréne, spadá sem napríklad doprava, letecké pátranie pri zablúdení, úraze či uviaznutí v horách, zásahy na zemi v prípade dostupného terénu,
- Generali ponúka toto poistenie v dvoch variantoch: základný kryje náklady pri pešej turistike, zjazdovom a bežeckom lyžovaní, snoubordingu, sánkovaní alebo jazde na boboch, druhý variant zahŕňa okrem týchto aktivít aj lyžovanie a snoubording mimo zjazdovej trate alebo vo voľnom teréne, lyžiarske túry, paragliding, jazdu na horskom bicykli, horolezectvo, lezenie na cvičných skalách, jaskyniarstvo a jazdu na snežných vozidlách,
- poistenie sa nevzťahuje na zásahy, ktoré boli potrebné v dôsledku hrubej nedbanlivosti, poisťovňa za takéto konanie považuje predovšetkým pobyt vo vysokohorskom teréne, ak bol vyhlásený stav nebezpečnosti alebo pohyb po uzavretých chodníkoch a oblastiach

- Celoročné poistenie na horách taktiež zabezpečuje členstvo v rakúskom Alpenvereine - OEAV. To isté platí aj pre členov JAMESu.

- Poistenie nie je potrebné pre deti osoby mladšie ako 18 rokov a pre návštevníkov, ktorí sa pohybujú po značených lyžiarskych tratiach v čase prevádzky s platným skipasom.

Je poistenie Alpenverein platné aj na území Slovenskej republiky?

Všetkým slovenským a zahraničným turistom platí poistenie v rámci členstva Alpenverein aj na území Slovenskej republiky.

Áký je postup pri úhrade nákladov spojených so záchrannou akciou v rámci členstva Alpenverein?

V prípade úrazu Horská záchranná služba zasiela faktúru za výkon záchrannej akcie priamo poistihnutému, ktorý si následne uplatní náhradu v poisťovni UNIQA.

SPRÁVA O POČASÍ DO MOBILU

Slovenský hydrometeorologický ústav v spolupráci so spoločnosťou Digital Virgo, s r.o. ponúka novú službu pod názvom SMS Počasie. Záujemcom budú za finančnú úhradu denne posielat' textovú správu s aktuálnou predpoveďou počasia z modelu Aladin, prípadne aj výstrahy na nebezpečné poveternostné javy.

SHMÚ je podľa zákona povinný vydávať výstrahy na nebezpečné poveternostné javy a službu SMS počasie považujeme za ďalší výrazný krok za účinnou komunikáciou s občanmi, ktorým aktuálne môže hroziť nebezpečenstvo. Najväčšou výhodou služby je skutočnosť, že si ju môžete zvolit' priamo pre vybranú lokalitu na Slovensku. Správa s informáciou o predpovedi počasia na aktuálny deň vám príde v ľubovoľne určenom čase. Službu si môžete objednať na sedem alebo tridsať dní, samozrejme, s možnosťou ďalšej aktivácie. Touto ponukou vypĺňame existujúcu medzeru v adresnejšom a komfortnejšom získavaní informácií o počasi na slovenskom trhu pre bežného užívateľa. S podobnými ponukami bude SHMÚ pokračovať. V súčasnosti už pripravujeme nové zaujímavé produkty pre užívateľov mobilnej komunikácie.

zdroj: SHMU.sk, Mgr. Ivan Garčár

KTO NEPRIŠIEL, MOŽE ĽUTOVAŤ

Prvý ročník fašiangovej veselice „U Srnčika“ v maskách a so zabíjačkovými špecialitami sa naozaj vydaril. Ďakujeme pani Vlčanovej, personálu „U Srnčika“, Ajke Mrázovej, Marte Potančokovej a Paľovi Murínovi za organizáciu.

(foto Juraj Kotian)

KNIŽNICA INFORMUJE

PETER JAROŠ

spisovateľ, scenárista sa narodil 22.1.1940 v Hybe – obec nachádzajúca sa v samom srdci Liptova.

V r.1957 – 1962 študoval na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (slovenčinu a ruštinu).

Pracoval ako redaktor v Kultúrnom živote v Československom rozhlasu a v Slovenskej filmovej tvorbe.

V rokoch 1992-1994 bol poslancom v Slovenskom parlamente. Popri všetkých svojich aktivitách sa venoval spisovateľskej a scenáristickej činnosti.

Jeho bohatá tvorba sa vyznačuje neustálym experimentovaním pri ktorom sa neobmedzuje pravidlami literárnej tvorby. Svojou tvorbou a postojmi si vybudoval popredné a dôstojné miesto v slovenskej literatúre.

Medzi jeho známe úspechy nesporne patrí román TISÍC ROČNÁ VČELA. Román bol sfilmovaný podľa autorovho scenára v réžii Juraja Jakubiska. Film na osudoch troch generácií rodiny Pichancovcov nám predstavuje nie len históriu svojej rodnej obce Hybe ale prostredníctvom remesiel, zvykov i mimoriadnych udalostí cez prizmu murárskeho remesla sleduje snahu Uhorska o pomadařenie a odnárodnenie Slovákov.

Právom dielo Petra Jaroša TISÍC ROČNÁ VČELA patrí medzi skvosty Slovenskej literárnej a filmovej tvorby XX. storočia.

Jeho rodná obec Hybe v septembri 2012 mu udelila čestné občianstvo, ktoré si autor veľmi cení. Náš knižný fond pre svojich čitateľov ma k dispozícii tieto jeho diela:

Tisícročná včela, Nemé ucho, hluché oko, Psy sa ženia, Parádny výlet, Magma, Lásky hmat, Pacho – hybský zbojník, Váhy, Pradeno, Jazda na spiacom obrovi

JOZEF NIŽŇANSKÝ

Tohto autora môžeme s určitosťou zaradiť medzi starších popredných a známych slovenských spisovateľov. Narodil sa 30.augusta 1903 vo Veľkých Brestovanoch a zomrel 7. marca 1953 v Bratislave. Svoje študentské roky prežil v Bratislave a v Trnave, kde v r. 1922 začal študovať na Vysokej škole, ktorú nedokončil. Od r. 1923 až do r.1952 bol redaktorom v rôznych slovenských novinách a časopisoch. Od r. 1953 bol redaktorom v Slovenskom nakladateľstve detskej literatúry Mladé Letá. Jeho romány dlhé desaťročia patrili medzi najpopulárnejšie svojimi historicky-dobrodružnými námetmi, ktoré neboli postavené na reálnych historických udalostiach. Sám autor nazýval svoje romány „ľudovými“. Jeho najúspešnejšou knihou je román ČACH-TICKÁ PANI.

V knižnici máme pre Vás pripravené tieto jeho romány:

Čachtická pani, Krásna Hedviga, Žena dvoch mužov, Právo prvej noci, Lásky Žofie Bosnákovej, Studňa lásky, Dobrodružstvá Mórica Beňovského, Cholera

Naša knižnica má veľký knižný fond a každý záujemca o dobrú knihu ju tu iste nájde. Na Vašu návštevu sa teší

Vaša knižnica v Devíne